

חברותא

שבת פְּרֻשֶׁת תְּצֹה, ו"א אָדָר התשפ"ג

חומר למוד שבועי

מעשה בשלושה ילדים שחזרו מבית הספר...

חבורה שכזאת

חברותא: לרגל 'שושן פורים' שחל השבת, נלמד על המסר המיוחד של פורים בחנוך ילדי ישראל.

ומעשה שהיה כך היה:

המן הרשע ובני חבורתו פוסעים ברחובות שושן הבירה צוהלים ושמחים. לא, הם לא שנו בירה. הם חסכו עשרת אלפים כפר כסף! אבל לא רק בגלל זה הם שמחים, אלא בעקב בגלל האגרות התומות שהם מחזיקים ביד. אגרות שישלחו תכף לכל העולם, התומות בידי המלך אחשוורוש ובהן צו נשיאותי המאשר להשמיד להרג ולאבד, היה לא תהיה, את עם ישראל. והרשע הזה הולך לו זחוח ושמח. אך כמו תמיד, גם עכשו מרדכי 'היהודי הזה' חיב לקלקל לו את החגיגה...

אל תירא!

שליח/ה: מרדכי שהיה מבאי ארמון המלך, ידע כמובן על הגזרה האיומה. הוא פגש שלושה ילדים "תינוקות של בית רבן" ששבו מבית הספר (ה'חידר' או ה'תלמוד תורה'), ובקש מכל אחד מהם: "פסק לי פסוקך", אמר לי בבקשה מה למדת היום. השיבו לו הילדים בשלושה פסוקים מכרים מאוד. הראשון אמר: "אל תירא מפחד פתאם ומשאת רשעים כי תבא". השני אמר: זה

myshliach.net

תודתנו נתונה למערכת 'נשמח דאורייתא' על עזרתם והסכמתם בהדפסת החומרים

הפסוק עמו יצאתי היום מבית הספר – "עצו עצו ותפר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו א-ל". השלישי אמר: "ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבל, אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט".

מרדכי שמע את תשובותיהם של ילדי החמד ושמח שמחה גדולה. המן שדוקא צפה לראות את מרדכי אבל ונחפוי ראש, השתומם למראה שמחתו הרבה ושאל אותו: לשמחה מה זו עושה? השיב לו מרדכי: אני שמח על הבשורות הטובות שבשרו לי אותם ילדים, שאיני צריך לפחד מעצתך הרעה... כעס המן כעס גדול ורצה לשלח ידו תחלה בילדי ישראל.

שמחה ועצב?

חברותא: על המדרש היפה הזה שואל הרבי מספר שאלות:

- א. מרדכי הרי שמח שמחה גדולה כיון שהוא ראה בדברי הילדים 'בשורה טובה' שגזרת המן הולכת להתבטל, אם כן למה הוא קרע לאחר מכן את בגדיו, לבש שק ואפר ועורר את עם ישראל לתשובה?
- ב. אנחנו מכירים את הפסוקים בסדר כפי שהילדים אמרו זאת. כך גם אנו אומרים בסיום התפלה. אך סדר הפסוקים בנביאים וכתובים (בישועיה ובמשלי) הנו שונה. מה מיחד בסדר הזה דוקא?
- ג. מכך שהילד השני אמר שזה הפסוק האחרון שהוא למד היום, אנו מבינים שהוא למד עוד פסוקים. אם כך משמע שהילד הראשון למד רק פסוק אחד באותו יום...?

יהודי

שליח/ה: כדי להבין זאת, נחזר למושן. שתי סבות הובילו לגזרת המן. הראשונה: המן ראה שאין מרדכי כורע ומשתחנה לו, ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו, ויבקש להשמיד את כל היהודים, עם מרדכי. אבל סבה זו לבד לא מספיקה. המן יכול לגזר גזרות כמה שבא לו, אבל למה שמשמים יתנו לו להצליח? מה גרם לכך שהמלך הסכים בתחלה לחתם על אגרות הגזרה? בשביל זה אנו זקוקים לסבה השנייה: דור אחד קדם לכן, בימי נבוכדנצר, השתחוו בני ישראל (למעט חנניה, מישאל ועזריה) לצלם שהוא עשה, לעבודה זרה (מזכיר את חטא העגל עליו מספר בפרשתנו, כי תשא). לכן בהתחלה הצליח להמן עם הגזרה שלו. כי בני ישראל התחייבו מיתה, היה לא תהיה.

פיצד יכול אם כן מרדכי להשתדל לבטול הגזרה? זה מתחיל בעם ישראל. עליו לפעל לעורר אצלם את נקדת היהדות, את הקשר עם הקדוש-ברוך-הוא. לכן, כשהוא רואה את הילדים השבים מבית הספר לביתם ובפיהם פסוקים המורים על אמונה ובטחון בה', הוא מתמלא שמחה. הוא יודע

שילדים אלו יעוררו גם את הוריהם לשוב אל ה' ולכן אין כלל מה לפחד מגזרת המן.

כעת נותר לו לעשות גם פעלה מצדו. ללבש שק ואפר ולעורר את עם ישראל לתשובה, כדי לגלות את נקדת היהדות שקימת אצלם.

אמונה ברמה

חברותא: הסבר יפה מאוד! הבנו אם כן את השאלה הראשונה. מרדכי שמח על האמונה שקימת אצל הילדים, וגם לבש שק ואפר כדי לעורר זאת אצל כלל ישראל.

כעת נעבר לסדר הפסוקים. מדבר כאן על שלוש רמות אמונה בה', אותן הנחילו בבית הספר השושני לילדים, לפי הגיל ויכלת הקליטה שלהם:

הילד הראשון, הוא צעיר בגילו. ילד שלומד פסוק אחד ליום... לילד כזה אומרים באמונה פשוטה: "אל תירא!" ילד יהודי בוטח בה' ויודע שאין לפחד משום דבר, חוץ מה'. ממלש פפי שאמר רבי אליעזר לבנו הבעל-שם-טוב לפני פטירתו.

הילד השני, הוא גדול יותר. הוא כבר למד היום כמה פסוקים. הפסוק – המסר – שהוא לקח עמו הביתה הוא: לא רק שאין מה לפחד, אלא אנו יודעים שעצת הרשעים תופר ודברם לא יקום! מדוע? "פי עמנו א-ל!" ה' שומר ומגן עלינו.

הילד השלישי, הבוגר מכלם, יודע שלא רק משואת רשעים אנו ננצל אלא "עד זקנה ושיבה אני הוא" – גם לטבע עצמו (כמו זקנה ושיבה) אין שליטה על היהודי, כי ה' יצר את הטבע והוא נותן כוח ליהודי להתרום מעל הטבע.

בנינו ערבים

שליח/ה: אנו יודעים שבפורים קבלו על עצמם בני ישראל את התורה, עד כדי מסירות נפש. כך גם במתן תורה אמרו בני ישראל "בנינו ערבים בעדנו". אך מתי ממלשו את זה הילדים? בתקופת נס פורים! כאשר ילדי ישראל – עשרים ושנים אלף ילדים – ישבו ולמדו תורה יחד עם מרדכי מתוך מסירות נפש ובזכותם התבטלה הגזרה, כמספר במדרש.

הלקח:

העתיד של עם ישראל נמצא אצל ילדי ישראל. בבית הספר יש ללמד ולהנחיל להם את האמונה, והם יביאו אותה עמם הביתה. בכוח למוד התורה של הילדים נשפית אויב ומתנקם ונזכה ל"והשיב לב אבות על בנים". לפני בוא יום ה' הגדול והנורא – יום ביאת משיח צדקנו בקרוב ממלש.

רעש של קדשה

שליח/ה: בפרשת תצוה אנו לומדים על שמונת הבגדים של הכהן הגדול: כתנת ומכנסי בד, אבנט (גארטל) ומעיל, חשן ואפוד, מצנפת וציץ זהב טהור. היום נלמד על המעיל של הכהן הגדול.

חברותא: המעיל היה ארוג מצמר צבוע בתכלת שהופקה מדם חלזון, כמו התכלת בציצית (שכיום לרב הדעות איננו יודעים מהי ולכן אנו פטורים ממנה). בשולי המעיל היו רמונים ופעמוני זהב. מטרת הפעמונים הייתה לצלצל ולהשמיע קול, באשר הכהן הגדול היה נכנס או מסים לשרת במשכן או בבית-המקדש. זה היה כל כך חשוב עד שהתורה אומרת "ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני ה' ובצאתו ולא ימות". אם חסרים הפעמונים במעיל, זה עשוי לגרום לכהן הגדול להפך החיים, חלילה.

שליח/ה: למה זה כל כך חשוב לשמע את קול פעמוני הכהן כשהוא נכנס לעבודתו, עד כדי כך שהחיים שלו תלויים בזה?
הרבי מסביר שבפעם ישראל יש שני סוגים: צדיקים ובעלי תשובה. צדיק הוא אחד שלא צריך לעשות רעש מיוחד. הוא כל הזמן דבוק וקרוב להשם. לכן העבודה שלו יכולה להעשות במתינות ובלחש.
לעמת זאת, אדם רגיל שיש לו מלחמה עם היצר הרע ועבודתו היא עבודת ה'תשובה', להנצל ולברח מהרע ולשוב אל השם – העבודה שלו היא מתוך תנועה ורעש, כאדם הבורח מהסכנה.

חברותא: כשהכהן היה נכנס לעבד בבית-המקדש הוא עשה זאת כשליח וכנציג של כל עם ישראל. 'שולי המעיל' של הכהן מיצגים יהודים הנמצאים ב'שולים', במקום נמוך מבחינה רוחנית. לכן בשולי המעיל היו קבועים הפעמונים, שהיו מצלצלים בעת כניסתו וגם כל משך זמן עבודתו. כך הוא יצג בשעת העבודה גם את היהודים שהעבודה שלהם היא ב'רעש' – עבודת בעלי תשובה.
אם לכהן יחסרו הפעמונים זה מסמל שהוא חלילה נתק עצמו מאותם יהודים וזה עלול לעלות לו בחייו, כי כל ענינו של הכהן הוא ליצג את כלל ישראל ולהכניס אותם עמו אל הקדש.

ילד/ילדה: את שיחה זו אמר הרבי בשנת תשל"ה, מספר חדשים אחרי שהחלו לצאת עם טנקי המצוות להפיץ את ה'מבצעים' בהם יצא הרבי, כמו 'מבצע תפליון' ומבצע נרות שבת קדש'. בסיום השיחה הזכיר הרבי שיש השואלים למה צריך לעשות רעש גדול כדי לגרום ליהודים לקיים מצוות... התשובה היא שהזמן של דורנו הנקרא בגמרא בשם 'עקבתא דמשיחא', הוא כמו 'שולי המעיל'. בתקופה זו צריך את רעש הפעמוני המעיל, כדי להכניס אל הקדש גם יהודים הזקוקים לעבודת התשובה; לצאת לרחוב ולהכריז בקול רעש שצריך להניח תפליון, לקבוע מזוזות בפתח הבית, לתת צדקה וכדומה.

זו גם הדרך לבטל את את הבלי העולם שעושים הכל מתוך רעש ופרסום גדול. כך נזכה בקרוב ממש ל"קול מבשר מבשר ואומר" – בבשורת הגאולה בקרוב ממש.
(מעובד על-פי לקו"ש טז, עמ' 336 ואילך)

בְּדַרְנֵי הַחֲסִידִים

פורים עם הרבני

הורקה או הוא רע?

פורים תשי"ג. באותם ימים אפלים התענו יהודי רוסיה תחת ידו של הצורך סטליו ימח שמו, שגולל כנגדם עלילה שפלה שכנתה "משפט הרופאים" ובעקבותיה היה המצב חמור מאוד.

ובמעבר חד ל-770. בהתנעדות ליל פורים שארכה עד לפנות בקר, נעשו לפתע פניו של הרבני להבים. כלם הרגישו על פניו הקדושות שהוא עומד לומר "מאמר" נוסף. מעולם לא היה בדבר הזה – שני מאמרים בהתנעדות אחת.

ובעוד פניו של הרבני מתלהבים והולכים, פתח וספר:

"הדבר הזה בזמן המהפכה ברוסיה, לאחר מפלתו של הקיסר. בחירות נערכו במדינה, והרבני הרש"ב הורה לחסידיו להשתתף בהן. לאחד החסידים לא היה שיח ושיג בענייני העולם; אך חזקה עליו מצות הרבני. טבל במקנה, חגר את אבנטו והלך לקים בקדשה ובטהרה את צווי הרבני.

כשהגיע למקום הבחירות, ראה קבוצת אנשים העומדת ומכריזה "הורקא! הורקא! הורקא!" נעמד אף הוא לצדם והכריז: "הוא רע! הוא רע! הוא רע!"

הרבני סים את דבריו, והחסידים שהיו מפתעים ונרגשים הבינו שמשוהו טמיר ונעלם מתחולל ברנגעים אלו. בהתעוררות גדולה קמו וקראו יחדו: "הוא רע! הוא רע! הוא רע!"

מיד לאחר-מכן, פתח הרבני ואמר מאמר חסידות נוסף.

באותו יום חטף סטליו הצורך שבץ מוחי וכעבר ימים ספורים מת ויהודי רוסיה נשמו לרוחה.

כְּשֶׁגְּדוּל' לִיטְאִי מְקַנָּא בְּיָד קָטָן שְׁלוּמֵד חֲסִידוֹת...

בהתנעדות פורימית (בשנת תשט"ז) ספר הרבני:

"בהתנעדות חסידית שנערכה בארץ הקדש ביו"ד שבט, הנה "כטוב לב המלך בינו", התבטא אחד המסבים [הרבני הזכיר את שמו – ר' רפאל (פאלע) כהן, וצנה לבנו, ר' יואל שיחיה לומר 'לחיים'] אודות פלוני בן פלוני, שהוא מקנא בהתלמיד הכי קטן של "תומכי תמימים" שזכה ללמוד חסידות. והינו, שבהיותו ב"עולם האמת" רואה הוא את המעלה של למוד החסידות, ולכן מקנא הוא בהתלמיד הכי קטן של "תומכי תמימים".

פתוצאה מהתבטאות זו, הרויח הדאר הישראלי סכומים גדולים עבור בולים... מגיעים מכתבים, אחד אחרי השני, בטענות: כיצד אפשר לומר דבר כזה?! פלוני בן פלוני היה גדול שבגדולים, פוסק ולמדו, שישב כל ימיו באהלה של

תורה – ואיך יתכן לומר שהוא מקנא בקטן שבקטנים שלומד פרק תניא?!"

מה שקרה שם הוא שר' פאלע פהו הצביע על ילד צעיר שנכח באותה התועדות ואמר על רב ליטאי חשוב שכבר נפטר, שהוא מקנא בגן עדן באותו ילד שלמד חסידות...

כשהרבי הזכיר את הספור בהתועדות הוא הצדיק את דבריו של ר' פאלע, באמרו שבבעולם האמת אותו רב רואה את המעלה העצומה של למוד חסידות ומקנא במי שזוכה ללמד חסידות. בביאת משיח גם הוא יבקש ממלך המשיח שילמד עמו חסידות...

"עד דלא ידע"

פורים תשכ"ו זכור בקרב החסידים כאחד הפוריימים היותר שמחים. פעמים רבות היה הרבי מבקש בהתועדות הפורים שחסיד אחד יאמר 'לחיים' "עד דלא ידע" ויוציא ידי חובה את כלם... זאת בהתאם לגזירת המשקה – ההגבלה שמי שלא הגיע עדן לגיל 40 לא ישתה יותר מרביעית לחיים'.

אך באותה שנה הרבי חלק הרבה משקה והשמחה ב-770 הייתה גדולה... לפנינו חלק מתאור אותו פורים מפלא:

בשעה 8:30 בערב נכנס הרבי להתועדות. התחילו נגון והרבי אמר לחיים לכל אחד מהמשתתפים. אחר-כך התחיל בשיחה בענין השלושה פסוקים שאמרו הילדים למרדכי – השיחה שמובאת השבוע במדור הצעיר שלנו. במהלך ההתועדות אמר הרבי חמש שיחות ומאמר חסידות.

ההתועדות נמשכה שעות רבות. בערך בשעה 2 בלילה אמר הרבי: פיון שעומדים כבר יותר קרוב לסיום מאשר להתחלה, כבר לאחר חצות, וכיון שצריך להיות "עד דלא ידע" ולעת עתה לא נראה שמישהו עומד בכך, שאחד יקח על עצמו ויוציא ידי חובה את כלם.

מאותו רגע חלק הרבי משקה לכמה מהמתועדים, ולפתע אמר: "כל הפושט יד נותנים לו"... והקהל פלו נהר לקבל משקה, כשהרבי עומד ומוזג לכלם 'לחיים' בשמחה גדולה.

עסק זה עסק...

רק בשלוש וחצי לפנות בקר פנה הרבי לצאת מבית המדרש. בדרך רצה הרבי לחלק למישהו משקה, אך בגלל הדחיפות הדבר לא היה אפשרי. אותו חסיד צעק: "רבי הבטחתם, אל תשפחו אותי"... והרבי חייך לעברו. ליד החדר שוב נעמדו חסידים לקבל 'לחיים'. לאחד מהם אמר הרבי שהוא יקבל בתנאי שילמד בכל שבוע את התורה אור' או ה'לקוטי תורה' על הפרשה. אותו חסיד שאל: "כל שבוע...?". השיב לו הרבי: "זו העסקה"...

אחר כך לנה הקהל את מכונית הרבי בשיחה ורקודים ואפלו ליד בית הרבי רקדו החסידים לפנות בקר בשמחה גדולה, כשהרבי מעודדם בחזקה... לחסיד שכתב לרבי שלא קבל משקה בפורים, השיב הרבי: שילמד תורה בהתמדה ושקידה ותלמוד תורה כנגד כלם....

יו"ל במסגרת תוכנית החברותות לילדי השלוחים שע"י